

БЕКІТІЛГЕН
19.08.2024 ЖЫЛҒЫ №30 Шешімімен
«Birinshi Finance» МҚҰ» ЖШС
жалғыз қатысушысы «Birinshi
Lombard» ЖШС (Бірінші Ломбард)
атынан Атқарушы директоры

Т.К. Токтомбеков

МИКРОНЕСИЕЛЕР БЕРУ ҚАҒИДАЛАРЫ «Birinshi Finance» Микроқаржы ұйымы» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 1.1. Осы «Birinshi Finance» Микроқаржы ұйымы» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің Микронесиелер беру қағидалары (бұдан әрі – **Қағида, Ереже**) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес әзірленді.
- 1.2. Осы ереже «Birinshi Finance» Микроқаржы ұйымы» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (бұдан әрі – **МҚҰ**) және клиенттердің (Қарыз алушылардың) микронесиелер беру тәртібін, шарттарын, негізгі қағидастарын айқындайды.
- 1.3. МҚҰ жеке және заңды тұлғаларға, оның ішінде шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне, Қазақстан Республикасының резиденттеріне микронесиелер беру операцияларын Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілеріне, осы Қағидаларға және микронесиелер беру процесін регламенттейтін өзге де ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес жүргізеді.
- 1.4. МҚҰ мерзімділік, қайтарымдылық, ақылылық шарттарында микронесиелер береді.
- 1.5. МҚҰ Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңгемен микронесиелер береді.
- 1.6. Микронесиелер бланкілік (қамтамасыз етусіз), сондай-ақ қамтамасыз етілген (жылжымалы және жылжымайтын мүлік кепілімен, кепілдікпен, үшінші тұлғалардың кепілгерлігімен және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де тәсілдермен) беріледі.
- 1.7. Осы Ереже МҚҰ ресми сайтында, сондай-ақ МҚҰ кеңсесінде олармен танысу үшін қолжетімді жерде орналастырылады.
- 1.8. МҚҰ қарыз алушылар туралы, микронесиелердің мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты шарттың өзге де талаптары туралы және микроқаржы ұйымының операциялары туралы (микронесиелер беру қағидаларын қоспағанда) мәліметтерді қамтитын микронесие беру құпиясына кепілдік береді.

2. МИКРОНЕСИЕ БЕРУГЕ ЖАЗБАША ТҮРДЕ ӨТІНІШ БЕРУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАРАУ ТӘРТІБІ

- 2.1. Микронесие беруге өтініш бергенге дейін кредит менеджері клиентке сыйақы мөлшерлемесінің жылдық пайызбен мөлшері, жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері, микрокредит бойынша артық төлем сомасы, комиссиялар, өтеудің ұсынылатын әдістері, оның құқықтары мен міндеттері туралы хабарлайды. Клиентке танысу үшін өтеу кестесімен (аннуитеттік, сараланған немесе өзге (бар болса) жобалар ұсынылады).
- 2.2. Клиент МҚҰ кеңсесінде жазбаша түрде микронесие алуға бекітілген Өтінішті толтырады және кредиттік менеджерге кредиттік комитет/скоринг жүйесі төлем қабілеттілігіне талдау жүргізу үшін қажетті өзі туралы барлық мәліметтерді (қажет болған жағдайда құжаттар пакетін) ұсынады.

- 2.3. Кредит менеджері Өтініш қабылданғаннан кейін және кеңседе микронесиелер беру туралы шарт (бұдан әрі – шарт) жасалғанға дейін:
- 1) Қазақстан Республикасының Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасына және ішкі құжаттарға сәйкес Клиентті тиісті тексеруді жүзеге асырады;
  - 2) клиентке танысуға Микронесиелер беру қағидаларын ұсынады;
  - 3) клиентке микронесиені алуға, қызмет көрсетуге және өтеуге (қайтаруға) байланысты төлемдер мен аударымдар туралы толық және анық ақпарат береді;
  - 4) клиентке микронесиені өтеу әдісімен танысу және таңдау үшін әртүрлі әдістермен (сараланған төлемдер, аннуитеттік төлемдер әдісімен немесе микронесиелер беру қағидаларына сәйкес есептелген әдіспен) есептелген өтеу кестелерінің жобаларын ұсынады;
  - 5) клиентке оның микронесие алуға байланысты құқықтары мен міндеттері туралы хабарлайды;
  - 6) клиентке микронесие беруге өтініш бойынша ставкалар мен тарифтер, шешім қабылдау мерзімдері туралы хабарлайды;
  - 7) клиентке шарттың жобасын ұсынады;
  - 8) клиентке шарт жасасу үшін қажетті құжаттардың тізбесін ұсынады;
  - 9) клиенттен дербес деректерді жинауға, өңдеуге және беруге келісім алады;
  - 10) клиенттен кредиттік бюродан кредиттік есепті беруге келісім, сондай-ақ ол туралы ақпаратты кредиттік бюроға беруге келісім алады;
  - 11) шарт бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда клиенттің жауапкершілігі және ықтимал тәуекелдері туралы клиентке хабарлайды.
- 2.4. Қажетті құжаттар топтамасын қоса бере отырып, өтінімді қабылдағаннан кейін кредит менеджері қарыз алушының оған микронесие беруге, оның ішінде кепілмен қамтамасыз етудің жеткіліктілігі туралы (қамтамасыз ете отырып микронесие берілген жағдайда) төлем қабілеттілігіне толық зерттеу және талдау жүргізеді. Кредит менеджері кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес микрокредит бойынша қарыз алушы – жеке тұлғаның кірісіне борыш коэффициентін есептеуді жүзеге асырады.
- 2.5. Тиісті қамтамасыз етілмеуіне және/немесе төлем қабілеттілігінің жеткіліксіздігіне не Қарыз алушының борыштық жүктемесінің жоғары коэффициенті болуына байланысты микронесиені уақтылы қайтару бойынша қауіп болған кезде МҚҰ микронесие беруден бас тартуға құқылы.
- 2.6. МҚҰ-да қарыз алушыға (өтініш берушіге) микронесиені беру туралы мәселені Кредиттік комитет не өзінің әдістемесі негізінде есептелген Кредиттік скоринг немесе кредиттік бюро ұсынған Кредиттік скоринг арқылы қарайды.
- 2.7. Микронесие беру туралы шешім қабылданғанға дейін МҚҰ қарыз алушының кредиттік есебінде микронесиелер алудан ерікті түрде бас тартуды белгілеу туралы ақпараттың болуын тексеруді жүзеге асырады. Қарыз алушының кредиттік есебінде микронесиелер алудан ерікті түрде бас тартуды белгілеу туралы ақпарат болған жағдайда, МҚҰ микронесие беруден бас тартады.
- 2.8. Микронесие беру туралы шешім қабылданғанға дейін МҚҰ борыштық жүктеме коэффициентін есептеуді жүзеге асырады. Егер табыс мөлшері бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген ең төменгі күнкөріс деңгейінен және отбасының әрбір кәмелетке толмаған мүшесіне шаққандағы ең төменгі күнкөріс деңгейінің жартысынан аз болса, сондай-ақ қарыз алушының борыштық жүктеме коэффициентінің мәні шекті мәннен асып кетсе немесе қарыз алушының Ойын бизнесіне белсенді қатысқан тұлғаның белгілері болса және негізгі борыш және (немесе)) банктік қарыздар және (немесе) микрокредиттер бойынша күнтізбелік тоқсан күннен асатын сыйақыға МҚҰ микронесие беруден бас тарту туралы шешім қабылдайды.
- 2.9. Кредиттік комитет / скорингтік жүйе өтініш берушіге микронесие беруден бас тартуға, сондай-ақ мәлімделген соманы, микронесие берудің мерзімін және басқа да шарттарын өзгертуге құқылы.

- 2.10. Қарастырк нәтижелері бойынша МҚҰ өтініш берушіні өтініште таңдалған тәсіл арқылы қабылданған шешім туралы хабардар етеді.
- 2.11. Кредиттік комитет / скорингтік жүйе Клиентке микронесие беруге өтінішті оң мақұлдағаннан кейін шарт жасасуға арналған құжаттар пакеті (кредиттік досье) қалыптастырылады.
- 2.12. Өтініш беруші микронесие беру туралы шарт жасасудан бас тартуға құқылы.
- 2.13. Қаржыландыру шарттары, оның ішінде қаржыландыру мерзімдері, микронесиені өтеу тәсілі, әдісі және кезеңділігі, микронесиенің мөлшері, оның нысаналы пайдаланылуы, сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері және өзге де шарттар, сондай-ақ несие тарихына, төлем қабілеттілігіне және кредит қабілеттілігіне қойылатын талаптарды қоса алғанда, Қарыз алушыларға/Қосалқы қарыз алушыларға/Кепілгерлерге/Кепіл берушілерге қойылатын талаптар МҚҰ-ның ішкі нормативтік құжаттарында Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген талаптар.

3. МИКРОНЕСИЕ БЕРУ ТУРАЛЫ ШАРТ ЖАСАУ ТӘРТІБІ

- 3.1. Микронесие беру туралы шарт жазбаша түрде қажетті данада, әрбір тарап үшін бір-бірден, мемлекеттік және орыс тілдерінде жасалады.
- 3.2. Шарт «Микронесие беру туралы шартты жасасу тәртібін, оның ішінде шарттың мазмұнына, ресімделуіне және микронесиенің толық құны (микронесие бойынша артық төленетін сома, микронесие мәні) туралы ақпаратты қамтитын оның бірінші бетіне, микронесие беру туралы шарттың міндетті шарттарына қойылатын талаптарды, сондай-ақ микронесиені өтеу кестесінің нысанын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 29.11.2019ж. № 232 Қаулысымен бекітілген міндетті шарттар мен талаптардың тізбесін қамтиды.
- 3.3. Кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес микронесие алатын жеке тұлғамен жасалатын шартқа Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын бастапқы бет беріледі. Бастапқы бет Шарттың бастапқы парақтары түрінде және тармақшаларда көзделген талаптарды қамтиды 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7) және 9) «Микрокредиттің толық құны (микрокредит бойынша артық төлем сомасы, микрокредиттің мәні), микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптары туралы ақпаратты қамтитын шарттың мазмұнына, ресімделуіне және оның бірінші бетіне қойылатын талаптар» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 29 қарашадағы № 232 қаулысына 2-қосымша (бұдан әрі – талап) 4-тармағы көрсетілген ретпен жазылады. Бұл ретте Талаптың 4-тармағының 3) тармақшасында көзделген шарттар Шарттың бірінші бетінде жазылады.
- 3.4. Шарттың мәтіні А4 форматындағы парақтарда, шрифтімен - "Times New Roman" өлшемі 12-ден кем емес, кәдімгі әріптер аралық, бір жоғарылық интервалмен және абзац шегіністерін қолданумен басылады. Микронесие беру туралы шарт міндетті түрде қамтылуға тиіс:
- 3.3.2. Шарттың жалпы талаптары:
- 1) шарт жасасқан күн;
  - 2) ұйымының атауын және қарыз алушы (тең қарыз алушы) - жеке тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (ол бар болса) немесе қарыз алушы (тең қарыз алушы) - заңды тұлғаның атауы;
  - 3) микрокредиттің сомасы (микрокредиттің мәні), кредит желісін ұсыну (ашу) туралы келісім үшін – микрокредиттің жалпы сомасы (микрокредиттің мәні), микрокредит бойынша артық төлеу сомасы, микрокредитті пайдалану мақсаты туралы мәліметтер (бар болса), бұл ретте микрокредиттің толық құны (микрокредит бойынша артық төлеу сомасы (микрокредиттің мәні) туралы ақпарат шарттың бірінші бетінде көрсетіледі;
  - 4) микрокредитті өтеу мерзімі, кредит желісін ұсыну (ашу) туралы келісім үшін – шарттың жалпы мерзімі;
  - 5) Шарт жасалған күнгі жағдай бойынша сыйақы мөлшерлемесінің жылдық пайызбен көрсетілген мөлшері немесе сыйақы мәні (Заңның 4-бабының 3-1-тармағында көрсетілген шарт жасалған жағдайда), сондай-ақ Заңның 5-бабының 1-тармағына сәйкес есептелген сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің (микрокредиттің нақты құнының) мөлшері;

- 6) микрокредитті өтеу тәсілі: бір уақытта не бөліктермен, қолма-қол ақшамен – касса не электронды терминалдар арқылы, қолма-қол ақшасыз тәсілмен – ұйымның банктік шотының деректемелерін көрсете отырып;
- 7) микрокредитті өтеу әдісі (аннуитеттік, дифференциалды немесе микрокредиттерді беру қағидаларына сәйкес басқа әдіс);
- 8) микрокредит бойынша берешекті өтеу кезектілігі;
- 9) негізгі борыштың уақтылы өтелмегені және сыйақының төленбегені үшін айыпақыны (айыппұлды, өсімпұлды) есептеу тәртібі және мөлшері;
- 10) қарыз алушының шарт бойынша міндеттемелерді (ол бар болса) орындауын қамтамасыз ету;
- 11) қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған не тиісінше орындамаған жағдайда ұйым қабылдайтын шаралар;
- 12) шарттың қолданылу мерзімі;
- 13) ұйымның пошталық және электрондық мекенжайы туралы ақпарат, сондай-ақ оның ресми интернет-ресурсы (ол бар болса) туралы деректер;
- 14) қарыз алушы – жеке тұлғаның тіркелген жерінің не тұрғылықты жерінің мекенжайы, қарыз алушы – заңды тұлғаның тұрақты жұмыс істейтін органының тіркелген жерінің не орналасқан жерінің мекенжайы;
- 15) ұйым шарт бойынша құқықты (талап етуді) үшінші тұлғаға берген кезде Қазақстан Республикасының заңнамасында кредитордың қарыз алушымен шарт шеңберіндегі өзара қатынастарына қойылатын талаптар мен шектеулердің қарыз алушының құқық (талап ету) берілген үшінші тұлғамен құқықтық қатынастарына қолданылатынын көздейтін талап.

3.3.3. Қарыз Алушының Құқықтары;

3.3.4. Қарыз Алушының Міндеттері;

3.3.5. МҚҰ Құқықтары;

3.3.6. МҚҰ Міндеттері;

3.3.7. МҚҰ арналған шектеулер;

3.3.8. Міндеттемелерді бұзғаны үшін тараптардың жауапкершілігі;

3.3.9. Шарт талаптарына өзгерістер енгізу тәртібі;

3.3.10. Микронесие және сыйақы төлеу сомасын беру және қайтару тәртібі мен шарттары;

3.3.11. Берешекті сотқа дейін реттеу тәртібі.

3.3.12. Микронесие беру туралы шартты жасасу тәртібінің қосымшасына сәйкес нысан бойынша микронесиені өтеу кестесі, оның ішінде микронесие беру туралы шарттың мазмұнына, ресімделуіне, міндетті талаптарына қойылатын талаптар, микронесие беру туралы шарттың екі тарапы қол қойған микронесиені өтеу кестесінің нысаны, микронесие пен сыйақыны өтеу сомасы бар кезекті төлемдердің өтеу күні мен мөлшері көрсетілген, қарыз алушының жүргізген кезекті төлемінен кейінгі микронесие сомасының қалдықтары, сондай-ақ микронесие беру туралы шартқа қол қойылған күнге микронесиенің және сыйақының жалпы сомасын көрсете отырып. Егер қарыз алушы (қосалқы қарыз алушы) жеке тұлға болып табылса, микронесиені беру күніне жасалған микронесиені өтеу кестесінде қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының) таңдалған әдіс туралы белгісі бар микронесиені өтеудің ұйым ұсынған әдістерінің тізбесі де қамтылады. Қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкеп соғатын микронесие шарттары өзгерген кезде ұйым жаңа шарттарды ескере отырып, микронесиені өтеудің жаңа кестесін жасайды және қарыз алушыға береді. Тараптардың келісімі бойынша тараптарды өтеу кестесінде қосымша мәліметтер болуы мүмкін.

3.4. Жеке тұлғаға берілген тұрғын үй және (немесе) онда орналасқан тұрғын үйі бар жер учаскесі болып табылатын, ипотекамен қамтамасыз етілген жылжымайтын мүлікті ипотекамен қамтамасыз етілген микронесие беру немесе онда орналасқан тұрғын үйі бар тұрғын үй және (немесе) жер учаскесі болып табылатын жылжымайтын мүліктің ипотекасымен қамтамасыз етілген микронесиені өтеу мақсатында жаңа микронесие беру туралы шартты орындау талаптары өзгерген кезде, мерзімі өткен сыйақыны, тұрақсыздық

айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) негізгі борыш сомасына капиталдандыруға (жинақтауға) жол берілмейді.

3.5. Микронесие талаптарын өзгерту (қайта құрылымдау) микронесие беру туралы шартқа, кепіл шартына, микронесие беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді орындауға байланысты басқа да шарттарға тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы қосымша келісімге қол қою арқылы жазбаша ресімделеді.

3.6. МҚҰ қарыз алушы үшін оларды жақсарту жағдайларын қоспағанда, шарттың талаптарын біржақты тәртіппен өзгертуге құқылы емес. Қарыз алушы үшін микронесие беру туралы шарттың талаптарын жақсарту деп түсініледі:

- тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) азайту жағына қарай өзгерту немесе толық жою;
- микронесие беру туралы шарт бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету жағына қарай өзгерту.

3.7. МҚҰ қарыз алушының келісімінсіз және микрокредит талаптарын сақтауды немесе жақсартуды қамтамасыз етпейтін шарттарда микронесие беру туралы шарттың қолданылу мерзімін ұлғайтуға құқылы емес.

3.8. МҚҰ жақсартатын талаптарды қолданған жағдайда қарыз алушыға микронесие беру туралы шартта көзделген тәртіппен микронесие беру туралы шарттың талаптары өзгергені туралы хабарланады.

3.9. Микронесие беру туралы шартқа қол қойылғаннан және қарыз алушы алған микронесие бойынша міндеттемелерді қамтамасыз етуді тиісінше ресімдегеннен кейін МҚҰ қарыз алушыға микронесие сомасын МҚҰ кассасында толық мөлшерде не микронесие беру туралы шарттың талаптарына сәйкес қарыз алушының банктік шотына микронесие сомасын аудару жолымен береді.

3.10. Микронесие берілген күн қарыз алушының МҚҰ кассасында микронесие сомасын алған күні не микронесие сомасын қарыз алушының банктік шотына аударған күні болып есептеледі.

3.11. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік уәкілетті органының нормативтік құқықтық актісінде белгіленген микрокредит сомасы асып кеткен кезде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес мақсаттарға жеке тұлғаға микрокредит берілген жағдайда, кредит менеджері микрокредит беру туралы шартқа қол қойылғанға дейін микрокредит алуға жұбайының (зайыбының) келісімін алады

3.12. Қарыз алушы микронесие беру туралы шартқа қол қояды.

3.13. Егер қаржы өнімін беру шарттарында көзделген болса, қарыз алушы кепіл және/немесе кепілдік шартына да қол қояды.

3.14. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда мемлекеттік тіркеуге жататын мүліктің кепілі уәкілетті мемлекеттік тіркеуші органда тіркелуге тиіс.

4. МИКРОНЕСИЕЛЕР БЕРУДІҢ ШЕКТІ СОМАЛАРЫ МЕН МЕРЗІМДЕРІ

4.1. МҚҰ республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің жиырма мың еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде микронесиелер береді.

4.2. Микронесиелеу сомаларының лимиттері мен мерзімдері ұсынылатын қаржы өнімінің шарттарына байланысты МҚҰ-ның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес айқындалады.

4.3. Микронесие берудің ең ұзақ мерзімі 84 (Сексен төрт) айды қоса алғанда құрайды.

5. БЕРІЛЕТІН МИКРОНЕСИЕЛЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРІНІҢ ШЕКТІ ШАМАЛАРЫ

5.1. Берілетін микронесиелер бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемелерінің шекті шамалары: ең жоғары номиналды мөлшерлеме жылдық 38% - ға тең.

5.2. Берілетін микронесиелер бойынша тиімді сыйақы мөлшерлемелерінің шекті шамалары: ең жоғары тиімді мөлшерлеме жылдық 46% - ға тең.

5.3. Әрбір несие өнімі үшін микронесие сомасына және қаржыландыру мерзіміне байланысты әртүрлі сыйақы мөлшерлемелері белгіленеді. Микронесие беру туралы әрбір шартта микронесие бойынша номиналды және тиімді сыйақы мөлшерлемелері көрсетіледі.

6. БЕРІЛГЕН МИКРОНЕСИЕЛЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

6.1. Берілген микронесиені пайдаланғаны үшін қарыз алушы шартта белгіленген мөлшерде және мерзімдерде сыйақы төлейді.

6.2. Берілген микронесиені пайдаланғаны үшін сыйақы мөлшерлемесі микронесие беру мерзіміне қарамастан бір жылға қайта есептеліп көрсетіледі.

6.3. Микронесие бойынша сыйақы микронесиені пайдаланудың нақты күндерінің санына қарай есептеледі және 360 күнге тең күнтізбелік жыл және 30 күнге тең күнтізбелік ай негізінде есептеледі.

6.4. Қарыз алушының микронесиені пайдаланғаны үшін сыйақы төлеуі микронесие беру туралы шартқа қоса берілетін өтеу кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

6.5. Микронесие бойынша кезекті төлемді өтеу мерзімі өткен жағдайда, сыйақы микронесиені пайдаланудың нақты мерзімі үшін есептеледі, сондай-ақ микронесие беру туралы шарттың талаптарына сәйкес мерзімі өткен үшін өсімпұл есептеледі.

6.6. Қарыз алушы микронесие сомасын МҚҰ-ға мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтаруға құқылы, бұл ретте микроқаржы ұйымының микронесиені қарыз алушыға мерзімінен бұрын қайтарғаны үшін айыппұл санкциялары қолданылмайды.

6.7. МҚҰ кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес қарыз алушы - жеке тұлғаның микронесие бойынша негізгі борыш және (немесе) сыйақы сомалары бойынша төлемдердің кез келгенін өтеу жөніндегі міндеттемені орындау мерзімін өткізіп алған күнтізбелік тоқсан күн өткеннен кейін есептелген сыйақыны, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) төлеуді талап етуге құқылы емес. Егер ол жасалған күні негізгі борыш сомасы тіркеуге жататын мүліктің кепілімен және (немесе) ақша кепілімен толық қамтамасыз етілген жағдайда, талап микронесие беру туралы шартқа қолданылмайды.

6.8. МҚҰ негізгі борыштың және (немесе) сыйақының сомалары бойынша, қарыз алушы - жеке тұлғаның кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес мүліктің ипотекасымен жылжымайтын мүлікпен қамтамасыз етілген кез келген төлемдерін өтеу жөніндегі міндеттемені орындау мерзімі өткен күнтізбелік бір жүз сексен күн өткеннен кейін есептелген сыйақыны, сондай-ақ тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) талап етуге құқылы емес.

6.9. Егер жеке тұлғамен жасалған микронесие беру туралы шарт бойынша қарыз алушы жүргізген төлем сомасы микронесие беру туралы шарт бойынша қарыз алушының міндеттемесін орындау үшін жеткіліксіз болса, қарыз алушының берешегін мынадай кезектілікпен өтейді:

1) негізгі борыш бойынша берешек;

2) сыйақы бойынша берешек;

3) микронесие беру туралы шартта айқындалған мөлшерде тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл);

4) төлемдердің ағымдағы кезеңі үшін негізгі борыш сомасы;

5) төлемдердің ағымдағы кезеңі үшін есептелген сыйақы;

6) микроқаржы ұйымының орындауды алу бойынша шығындары.

6.10. «Микроқаржылық қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 26.11.2012 ж. Заңының 4-бабының 3-тармағына сәйкес шарттарды қоспағанда, жеке тұлғамен жасалған кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес микронесие беру туралы шарт бойынша микронесие сомасын қайтару және (немесе) сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзғаны үшін тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мөлшері мерзімі өткен тоқсан күн ішінде мерзімі өткен әрбір күн үшін мерзімі өткен төлем сомасының 0,5 пайызынан аспауға тиіс, мерзімі өткен тоқсан күн өткеннен кейін мерзімі өткен әрбір күн

үшін мерзімі өткен төлем сомасының 0,03 пайызынан аспауға тиіс, бірақ микронесие беру туралы шарт қолданылған әрбір жыл үшін берілген микронесие сомасының он пайызынан аспауға тиіс.

7. МҚҰ ҚАБЫЛДАЙТЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

7.1. Қарыз алушының / Қосалқы қарыз алушының МҚҰ алдындағы міндеттемелерін орындауы жылжымалы немесе жылжымайтын мүлік кепілімен, заңды немесе жеке тұлғалардың кепілдіктерімен, Қарыз алушылар тұлғалар тобының кепілдіктерімен және/немесе кепілгерлікпен немесе ҚР қолданыстағы заңнамасында көзделген кез келген өзге де тәсілдермен қамтамасыз етілуі мүмкін.

7.2. Қарыз алушының/Қосалқы қарыз алушының міндеттемелері бойынша қамтамасыз етудің жоғарыда аталған барлық тәсілдері ресімделуге және тиісті шарттармен (кепіл, кепілдік, кепілгерлік және т.б.) қол қойылуға тиіс.

7.3. Кепілгер МҚҰ алдында берілген микронесие бойынша Қарыз алушының/Қосалқы қарыз алушының міндеттемелерін толық немесе ішінара орындағаны үшін бірлесіп немесе субсидиарлық жауап беретін жеке немесе заңды тұлға бола алады.

7.4. Қарыз алушы, сондай - ақ үшінші тұлға-жеке немесе заңды тұлға кепіл беруші бола алады.

7.5. МҚҰ қабылдайтын қамтамасыз етуге қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шарттар мен шектеулерді ескере отырып, ішкі нормативтік және өкімдік құжаттармен айқындалады. Мүлікті кепілге алу мүмкіндігін қарау кезінде МҚҰ қарыз алушының міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету ретінде кепілге қабылданатын мүліктің бекітілген тізбесін басшылыққа алады. МҚҰ қабылдайтын қамтамасыз етуге қойылатын негізгі талаптар мынадай шарттар мен талаптарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

1) кепіл нысанасы Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына және МҚҰ тиісті корпоративтік нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес келуге тиіс;

2) Кепіл берушінің кепіл нысанасына құқық белгілейтін/құқық куәландыратын және техникалық құжаттармен расталған Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің нормаларына сәйкес кепіл нысанасына тиісті құқықтары болуға тиіс;

3) азаматтық айналымнан алынған және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасымен пайдалануға тыйым салынған объектілер кепілге қабылданбайды;

4) кепіл нысанасы үшінші тұлғалардың ауыртпалықтарынан және/немесе құқықтарынан және/немесе талаптарынан (қарыз алушылардың берешегін қайта қаржыландыру жөніндегі жобаларды және/немесе ауыртпалықтардың және/немесе үшінші тұлғалардың құқықтарының болуына МҚҰ жол берген жағдайларды қоспағанда) бос болуға тиіс;

5) кепіл нысанасының өтімділігі болуы тиіс.

7.6. МҚҰ кепіл туралы шарттың бүкіл қолданылу мерзімі ішінде кепіл нысанасының болуын және сақталуын бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігіне ие болуы тиіс. Жылжымайтын мүлік (көп қабатты үйлердегі пәтерлерден басқа) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жер учаскесіне құқық тиісінше рәсімделген жағдайда кепіл ретінде қабылданады.

7.7. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда мемлекеттік тіркеуге жататын мүліктің кепілі осы мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органда тіркелуге тиіс.

7.8. Кепіл тиісті шарттың күшімен туындайды. Кепіл туралы шартта кепіл нысаны, мәні, мөлшері немесе максималды сомасы және кепілмен қамтамасыз етілетін міндеттеменің орындалу мерзімі көрсетілуі керек. Егер кепіл нысанасы жылжымайтын немесе жылжымалы мүлік болған жағдайда, кепіл туралы шартта оның бағасы көрсетілуге тиіс.

7.9. Кепіл нысанасын бағалауды жүргізуді тиісті лицензиялары бар тәуелсіз бағалау ұйымдары жүзеге асырады, жекелеген жағдайларда Тараптардың Қазақстан

Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларына қайшы келмейтін келісімімен айқындалады.

7.10. Міндеттемені қамтамасыз ететін кепіл нысанасын бағалау кепіл туралы шарт жасалған күнге теңгемен нарықтық бағам бойынша көрсетіледі.

7.11. Кепіл туралы шартта сондай-ақ кепілге қойылған мүліктің қай тараптың иелігінде екендігі және оны пайдалануға жол берілетіндігі көрсетілуі тиіс.

7.12. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда кепіл берушіге берілген кепілге салынған мүлікті сақтандыру міндеті жүктелуі мүмкін.

8. БЕРІЛЕТІН МИКРОНЕСИЕЛЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫНЫҢ ЖЫЛДЫҚ ТИІМДІ МӨЛШЕРЛЕМЕСІН ЕСЕПТЕУ ҚАҒИДАЛАРЫ

8.1. Қағидалардың мақсаттары үшін жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі деп микронесие бойынша сенімді, жылдық, тиімді, салыстырмалы есептеудегі сыйақы мөлшерлемесі түсініледі.

8.2. Клиентпен жасалатын микронесие беру туралы шартта жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі басқа сыйақы мөлшерлемелерімен бір ұсыныста компьютерлік техника құрылғыларының көмегімен басылады.

Егер жалпы талаптар кесте түрінде микронесие беру туралы шартта көрсетілсе, сыйақының жылдық тиімді ставкасы басқа ставкалар көрсетілгеннен кейін келесі жеке жолда (бағанда) көрсетіледі.

8.3. Сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеу микронесие беру туралы шарт, микронесие беру туралы шартқа қосымша келісімдер жасалған күнге жүргізіледі.

8.4. Қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкеп соғатын микронесие беру туралы шарттың талаптары өзгерген кезде жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің нақтыланған мәнін есептеу қарыз алушы басынан бастап жүргізген микронесие бойынша төлемдерді есепке алмағанда, шарттар өзгерген күнге берешектің қалдығы, микронесие өтеудің қалған мерзімі негізге алына отырып жүргізіледі микронесие беру туралы шарттың қолданылу мерзімі.

8.5. Микронесие беру туралы шарт бойынша құқықтарды (талаптарды) басқаға беру кезінде Қағидалардың 3-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көзделген жағдайларда сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеуді микронесие беру туралы шарт бойынша құқықтар (талаптар) берілген үшінші тұлға жүргізеді.

8.6. Берілетін микронесиелер бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

мұнда:

n – қарыз алушының соңғы төлемнің реттік нөмірі;

j – қарыз алушының төлемнің реттік нөмірі;

S_j – қарыз алушының j-інші төлемнің сомасы;

APR – жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі;

t_j – микронесие берілген күннен бастап қарыз алушыға j-інші төлем жасалған сәтке дейінгі уақыт кезеңі (күндермен);

m – қарыз алушының соңғы төлемінің реттік нөмірі;

i – қарыз алушының төлемінің реттік нөмірі;

P_i – қарыз алушының i-ші төлемінің сомасы;

t_i – микронесие берілген күннен бастап қарыз алушының i-ші төлем сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен).

8.7. Егер жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу кезінде алынған санның бір ондық таңбадан астамы болса, ол былайша оннан бір бөлігіне дейін дөңгелектенуге тиіс:

1) егер жүзден бір бөлігі 5-тен үлкен немесе оған тең болса, оннан бір бөлігі 1-ге көбейсе, одан кейінгі барлық белгілер алынып тасталады;

2) егер жүзден бір бөлігі 5-тен аз болса, оннан бір бөлігі өзгеріссіз қалады, одан кейінгі барлық белгілер алынып тасталады.

8.8. Микронесие бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің есебіне қарыз алушының негізгі борышты және (немесе) сыйақыны төлеу бойынша микронесие беру туралы шарттың талаптарын сақтамауына байланысты туындаған төлемдерді (өсімпұлды, айыппұлды) қоспағанда, Қарыз алушының барлық төлемдері енгізіледі.

8.9. Қарыз алушылардың микроқаржы ұйымдарына төлеген төлемдері және микроқаржы ұйымдарының қарыз алушыларға төлеген төлемдері олардың нақты төленген күндеріне жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу мақсатында, болашақ төлемдер кестесі бойынша ескеріледі.

8.10. Микронесие бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде айқындалған шекті мөлшерден аспауға тиіс.

9. МИКРОНЕСИЕНІ ӨТЕУ ӘДІСТЕРІ

9.1. Микронесие Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын өтеу кестесінде белгіленген кезеңділікпен, қарыз алушы таңдаған өтеудің мынадай әдістерінің бірімен өтеледі:

1) микронесие бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша төлемдердің тең сомаларын және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақыны қамтитын азайтылатын төлемдермен жүзеге асырылатын сараланған төлемдер әдісімен;

2) микронесие бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша ұлғаятын төлемдерді және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақы бойынша азаятын төлемдерді қамтитын микронесиенің бүкіл мерзімі ішінде тең төлемдермен жүзеге асырылатын аннуитеттік төлемдер әдісімен жүзеге асырылады. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері басқалардан өзгеше болуы мүмкін;

3) микронесиені қайта құрылымдау кезінде жеңілдікті кезеңі бар микронесие беру кезінде қолданылатын басқа әдіспен, яғни микронесие бойынша ай сайынғы төлем мөлшері қарыз алушының қаржылық мүмкіндіктеріне сүйене отырып айқындалатын әдіс арқылы жүзеге асырылады.

10. МИКРОНЕСИЕ БЕРУ ҚҰПИЯСЫ

10.1. Микронесие беру құпиясы қарыз алушылар туралы, микронесиелердің мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты микронесие беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы және МҚҰ операциялары туралы мәліметтерді қамтиды (осы Қағидаларды қоспағанда).

10.2. Тарату процесінде тұрған МҚҰ-ға микронесие беру туралы жасалған шарттар туралы мәліметтер микронесие беру құпиясына жатпайды.

10.3. МҚҰ микронесие беру құпиясына кепілдік береді.

10.4. Микронесие беру құпиясы қарыз алушыға, кез келген үшінші тұлғаға қарыз алушының микроқаржы ұйымында өзі болған сәтте берген жазбаша келісімі негізінде, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес берілген микронесиелер бойынша кредиттік бюроға, сондай-ақ «Микроқаржы қызметі туралы» 26.11.2012 ж. Қазақстан Республикасының Заңы 21-баптың 4) және 5), 5-1), 6) тармақтарында көрсетілген адамдарға ғана ашылуы мүмкін.

10.5. Қарыз алушылар туралы, микронесиелердің мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты микронесие беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы, МҚҰ жүргізетін операциялар туралы мәліметтер беріледі:

1) қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдарға: олардың іс жүргізуіндегі қылмыстық істер бойынша мөрмен куәландырылған және прокурор санкциялаған жазбаша сұрау салу негізінде;

1-1) Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік органдары мен Мемлекеттік күзет қызметіне барлау және (немесе) диверсиялық акциялардың алдын алу, ашу және жолын кесу үшін қажетті ақпаратты беру туралы олардың талабы бойынша прокурордың санкциясымен;

2) соттарға: ұйғарым, қаулы, шешім және сот үкімі негізінде олардың іс жүргізуіндегі істер бойынша;

3) мемлекеттік және жеке сот орындаушыларына: әділет органдарының мөрімен немесе жеке сот орындаушысының мөрімен куәландырылған сот орындаушысының прокурор санкциялаған қаулысының негізінде олардың өндірісіндегі атқарушылық іс жүргізу істері бойынша;

4) прокурорға: өз құзыреті шегінде оның қарауындағы материал бойынша тексеру жүргізу туралы қаулы негізінде;

5) Мемлекеттік кіріс органдарына тек қана салықтық әкімшілендіру мақсатында: тексерілетін тұлғаға салық салуға байланысты мәселелер бойынша нұсқама негізінде;

б) қарыз алушының өкілдеріне: сенімхат негізінде, жеке тұлға болып табылатын қарыз алушы бойынша нотариалды куәландырылған сенімхат негізінде;

7) оңалту және банкроттық саласындағы уәкілетті органға: соттың банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген шешімі бар адамға қатысты, банкроттық және (немесе) оңалту туралы іс прокурордың санкциясымен қозғалғанға дейінгі бес жыл кезең ішінде.

10.6. Қарыз алушы қайтыс болған жағдайда «Микроқаржы қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 21-бабының 4-тармағында көзделген тұлғалардан басқа қарыз алушы туралы, микронесие мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты микронесие беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы мәліметтер де жазбаша сұрау салу негізінде беріледі:

1) қарыз алушы өсиетте көрсеткен адамдарға;

2) нотариустарға: нотариустың мөрімен куәландырылған жазбаша сұрау салуы негізінде олардың іс жүргізуіндегі мұрагерлік істер бойынша. Нотариустың жазбаша сұрау салуына қайтыс болу туралы куәліктің көшірмесі қоса берілуге тиіс;

3) шетелдік консулдық мекемелерге: олардың өндірісіндегі мұрагерлік істер бойынша.

10.7. Микронесие беру құпиясы «Микроқаржы қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 9-1-бабының 4 және 5-тармақтарында көрсетілген тұлғаға құқығы (талабы) берілген микронесие беру туралы шарттан туындайтын келіспеушіліктерді реттеу бойынша қарыз алушы-жеке тұлғалардың қарауындағы өтініштері бойынша банк омбудсманына ашылуы мүмкін.

10.8. Микронесие беру құпиясын ашу болып табылмайды:

1) микроқаржы ұйымдарының кредиттік бюроларға теріс ақпарат беруі және кредиттік бюролардың мерзімі өткен берешек бөлігінде кредиттік тарих субъектісі туралы күнтізбелік жүз сексен күннен астам теріс ақпарат беруі;

2) микроқаржы ұйымдарының негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар микронесиеге байланысты ақпаратты «Микроқаржы қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 9-1-бабының 4 және 5-тармақтарында көрсетілген адамдарға беруі;

3) микроқаржы ұйымдарының коллекторлық агенттікпен берешекті өндіріп алу туралы жасалған шарт шеңберінде осы коллекторлық агенттікке микронесие бойынша ақпарат беруі;

4) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен уәкілетті орган арасында ақпарат, оның ішінде микронесие беру құпиясын құрайтын мәліметтер алмасуы;

5) мемлекеттік органның лауазымды адамының немесе микроқаржы ұйымында басқару функцияларын орындайтын адамның қылмыстық қудалау органына қылмыстық құқық

бұзушылық туралы хабарлама жіберген кезде растайтын құжаттар мен материалдар ретінде микронесие беру құпиясын қамтитын құжаттар мен мәліметтерді ұсынуы.

11. МИКРОНЕСИЕ БЕРУДІҢ ӨЗГЕ ДЕ ШАРТТАРЫ

11.1. Өтініш берушінің микронесие беру туралы өтінішін қарау үшін оның құжаттарын жинау бойынша алдын ала консультация және одан әрі жұмыс МҚҰ-ны микронесие беруге міндеттемейді.

11.2. МҚҰ өтініш берушіге себептері түсіндірілмей микронесие беруден бас тартуға құқылы.

11.3. Оң шешім болған жағдайда микронесие беру барлық тиісті рәсімделген құжаттар ұсынылғаннан кейін жүзеге асырылады.

11.4. Микронесиені өтеу тек Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында теңгемен, микронесие беру туралы шартқа кестеге сәйкес төлемдермен жүргізіледі.

11.5. Нысаналы микронесие берілген жағдайларда МҚҰ құжаттарды тексеруді, жеке кәсіпкерлікті жүзеге асыру орнына баруды қоса алғанда, оның нысаналы пайдаланылуын бақылауды әртүрлі тәсілдермен жүзеге асыруға құқылы, ал қарыз алушы МҚҰ-ның осындай бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті.

12. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

12.1. Осы Қағидалар коммерциялық құпияны және құпия ақпаратты құрайтын мәліметтерге жатпайды.

12.2. Осы Қағидалардың көшірмесі көруге және танысуға қолжетімді жерде орналастырылуға тиіс.

12.3. МҚҰ осы Қағидаларға біржақты тәртіппен өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы.

12.4. Осы Қағидаларға енгізілген кез келген өзгерістер мен толықтыруларды МҚҰ-ның жалғыз қатысушысы бекітеді.

12.5. Егер осы Қағидалардың жекелеген нормалары Қазақстан Республикасының заңнамасына және/немесе МҚҰ Жарғысына қайшы келген жағдайда, олар күшін жояды және Қазақстан Республикасы заңнамасының тиісті нормалары қолданылады. Осы Қағидалардың жекелеген нормаларының жарамсыздығы тұтастай алғанда басқа нормалар мен ережелердің жарамсыздығына әкеп соқпайды.

12.6. Осы Қағидалармен реттелмеген мәселелер МҚҰ ішкі құжаттарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешілуге тиіс.

«Birinshi Finance» МҚҰ» ЖШС

Бас директоры

М.Ю. Потапов

УТВЕРЖДЕНО
Решением №30 от 19.08.2024 года
единственного участника
ТОО «МФО «Birinshi Finance»
ТОО «Birinshi Lombard» (Бірінші Ломбард)
в лице Исполнительного директора

Токтомбеков Т.К.

ПРАВИЛА ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ МИКРОКРЕДИТОВ
Товарищества с ограниченной ответственностью «Микрофинансовая организация
«Birinshi Finance»

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.1. Настоящие Правила предоставления микрокредитов Товарищества с ограниченной ответственностью «Микрофинансовая организация «Birinshi Finance» (далее - **Правила**), разработаны в соответствии с требованиями действующего законодательства Республики Казахстан.
- 1.2. Настоящие правила определяют порядок, условия, основные принципы предоставления микрокредитов Товарищества с ограниченной ответственностью «Микрофинансовая организация «Birinshi Finance» (далее – **МФО**) и клиентов (заемщиков).
- 1.3. МФО проводит операции по предоставлению микрокредитов физическим и юридическим лицам, в том числе субъектам малого и среднего предпринимательства, резидентам Республики Казахстан в соответствии с нормативно-правовыми актами Республики Казахстан, настоящими Правилами и иными внутренними нормативными документами, регламентирующими процесс выдачи микрокредитов.
- 1.4. МФО предоставляет микрокредиты на условиях срочности, возвратности, платности.
- 1.5. МФО предоставляет микрокредиты в национальной валюте Республики Казахстан – тенге.
- 1.6. Микрокредиты предоставляются как бланковые (без обеспечения), так и обеспеченные (залогом движимого и недвижимого имущества, гарантией, поручительством третьих лиц и иными способами, предусмотренными законодательством Республики Казахстан).
- 1.7. Настоящие Правила размещаются на официальном сайте МФО, а также в офисе МФО в месте доступном для ознакомления с ними.
- 1.8. МФО гарантирует тайну предоставления микрокредита, включающую в себя сведения о Заемщиках, размерах микрокредитов, об иных условиях Договора, относящихся к Заемщику, и об операциях микрофинансовой организации (за исключением правил предоставления микрокредитов).

2. ПОРЯДОК ПОДАЧИ ЗАЯВЛЕНИЯ НА ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ МИКРОКРЕДИТА В ПИСЬМЕННОЙ ФОРМЕ И ПОРЯДОК ЕГО РАССМОТРЕНИЯ

- 2.1. До подачи заявления на предоставление микрокредита Кредитный менеджер информирует клиента о размере ставки вознаграждения в процентах годовых, размере годовой эффективной ставки вознаграждения, сумме переплаты по микрокредиту, комиссиях, предлагаемых методах погашения, о его правах и обязанностях. Для ознакомления клиенту предоставляются проекты графиком погашения (аннуитетным, дифференцированным или иным (при наличии)).
- 2.2. Клиент заполняет Заявление на предоставление микрокредита по утвержденной письменной форме в офисе МФО и предоставляет Кредитному менеджеру все сведения о себе (при необходимости – пакет документов), необходимые для проведения анализа платежеспособности Кредитным комитетом/Скоринговой системой.

2.3. Кредитный менеджер после принятия Заявления и до заключения договора о предоставлении микрокредита (далее – договор) в офисе:

- 1) осуществляет надлежащую проверку клиента в соответствии с законодательством Республики Казахстан в сфере противодействия легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, и финансированию терроризма и внутренними документами;
- 2) предоставляет на ознакомление клиенту правила предоставления микрокредитов;
- 3) предоставляет клиенту полную и достоверную информацию о платежах и переводах, связанных с получением, обслуживанием и погашением (возвратом) микрокредита;
- 4) предоставляет клиенту для ознакомления и выбора метода погашения микрокредита проекты графиков погашения, рассчитанных различными методами (методом дифференцированных платежей, аннуитетных платежей или методом, рассчитанным в соответствии с правилами предоставления микрокредитов);
- 5) информирует клиента о его правах и обязанностях, связанных с получением микрокредита;
- 6) информирует клиента о ставках и тарифах, сроках принятия решения по заявлению на предоставление микрокредита;
- 7) предоставляет клиенту проект договора;
- 8) предоставляет клиенту перечень необходимых документов для заключения договора;
- 9) получает от клиента согласие на сбор, обработку и дачу персональных данных;
- 10) получает от клиента согласие на выдачу кредитного отчета из кредитного бюро, а также согласие на предоставление информации о нем в кредитное бюро;
- 11) уведомляет клиента об ответственности и возможных рисках клиента в случае неисполнения обязательств по договору.

2.4. После принятия заявки с приложением необходимого пакета документов, Кредитным менеджером проводится полное исследование и анализ платежеспособности заёмщика на предоставление ему микрокредита, в том числе о достаточности залогового обеспечения (в случае предоставления микрокредита с обеспечением). Кредитный менеджер осуществляет расчет коэффициента долга к доходу заемщика – физического лица, по микрокредиту не связанному с осуществлением предпринимательской деятельности.

2.5. При наличии риска по своевременному возврату микрокредита, в силу ненадлежащего обеспечения и/или недостаточной платежеспособности либо наличия высокого коэффициента долговой нагрузки Заёмщика, МФО вправе отказать в предоставлении микрокредита.

2.6. В МФО вопрос о выдаче микрокредита Заёмщика (заявителя), рассматривается Кредитным комитетом либо Кредитным скорингом, рассчитанный на основании собственной методики, или Кредитным скорингом, предоставленным кредитным бюро.

2.7. До принятия решения о предоставлении микрокредита МФО осуществляет проверку на наличие в кредитном отчете заемщика информации об установлении им добровольного отказа от получения микрокредитов. В случае наличия у заемщика в его кредитном отчете информации об установлении добровольного отказа от получения микрокредитов, МФО отказывает в предоставлении микрокредита.

2.8. До принятия решения о предоставлении микрокредита МФО осуществляет расчет коэффициента долговой нагрузки. Если размер дохода меньше величины прожиточного минимума, установленной на соответствующий финансовый год Законом о бюджете и половины величины прожиточного минимума на каждого несовершеннолетнего члена семьи, а также значение коэффициента долговой нагрузки заемщика, превышает предельное значение, или заемщик имеет признаки лица, активно вовлеченного в игорный бизнес и имеет просроченную задолженность по основному долгу и (или) вознаграждению свыше девяноста календарных дней по банковским займам и (или) микрокредитам, то МФО принимает решение об отказе в предоставлении микрокредита.

2.9. Кредитный комитет/Скоринговая система вправе отказать заявителю в предоставлении микрокредита, а также изменить заявленную сумму, срок и другие условия предоставления микрокредита.

2.10. По результатам рассмотрения МФО уведомляет заявителя о принятом решении, путем выбранном в заявлении.

2.11. В случае положительного решения Кредитным Комитетом/Скоринговой системой рассмотрения Заявления на предоставление микрокредита Клиенту, формируется пакет документов на заключение договора (Кредитное досье).

2.12. Заявитель вправе отказаться от заключения договора о предоставлении микрокредита.

2.13. Условия финансирования, в том числе сроки финансирования, способ, метод и периодичность погашения микрокредита, размер микрокредита, его целевое использование, размер ставки вознаграждения и иные условия, а также требования к Заёмщикам/Созаемщикам/Гарантам/Залогодателям, включая требования к кредитной истории, платежеспособности и кредитоспособности, определяются внутренними нормативными документами МФО с учётом требований, установленных действующим законодательством Республики Казахстан.

3. ПОРЯДОК ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА О ПРЕДОСТАВЛЕНИИ МИКРОКРЕДИТА

3.1. Договор о предоставлении микрокредита заключается в письменной форме в количестве экземплярах, по одному для каждой сторон, на государственном и русском языках.

3.2. Договор содержит перечень обязательных условий и требований, утвержденный постановлением Правления Национального Банка Республики Казахстан от 29.11.2019 г. № 232 «Об утверждении Порядка заключения договора о предоставлении микрокредита, в том числе требования к содержанию, оформлению, обязательным условиям договора о предоставлении микрокредита, форма графика погашения микрокредита».

3.3. К договору, заключаемому с физическим лицом, получающим микрокредит, не связанный с осуществлением предпринимательской деятельности, прилагается титульный лист, который является неотъемлемой частью договора. Титульный лист излагается в виде начальных листов договора, и содержит условия, предусмотренные в подпунктах 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7) и 9) пункта 4 «Требования к содержанию, оформлению договора и его первой страницы, содержащей информацию о полной стоимости микрокредита (сумме переплаты по микрокредиту, предмете микрокредита), обязательным условиям договора о предоставлении микрокредита» Приложение 2 к постановлению Правления Национального Банка Республики Казахстан от 29 ноября 2019 года № 232 (далее – Требование) в указанной последовательности. При этом условие, предусмотренное подпунктом 3) пункта 4 Требования, излагается на первой странице договора.

3.3.1. Текст договора печатается на листах формата А4, шрифтом - «Times New Roman» размером не менее 12, с обычным межбуквенным, одинарным межстрочным интервалом и применением абзацных отступов. Договор о предоставлении микрокредита обязательно должен содержать:

3.3.2. Общие условия договора содержат:

1) дату заключения договора;

2) наименование организации и фамилию, имя и отчество (при его наличии) заемщика (созаемщика) - физического лица или наименование заемщика (созаемщика) - юридического лица;

3) сумму микрокредита (предмет микрокредита), для соглашения о предоставлении (открытии) кредитной линии - общую сумму микрокредита (предмет микрокредита), сумму переплаты по микрокредиту, сведения о цели использования микрокредита (при наличии), при этом информация о полной стоимости микрокредита (сумме переплаты по микрокредиту, предмете микрокредита), отражается на первой странице договора;

4) сроки погашения микрокредита, для соглашения о предоставлении (открытии) кредитной линии - общий срок договора;

5) размер ставки вознаграждения в процентах годовых, а также размер годовой эффективной ставки вознаграждения (реальной стоимости микрокредита), рассчитанной на дату заключения договора;

- 6) способ погашения микрокредита: единовременно либо частями, наличными деньгами - через кассу либо посредством электронных терминалов, при безналичном способе - с указанием реквизитов банковского счета организации;
- 7) метод погашения микрокредита (аннуитетный, дифференцированный или другой метод в соответствии с правилами предоставления микрокредитов);
- 8) очередность погашения задолженности по микрокредиту;
- 9) порядок начисления и размер неустойки (штрафа, пени) за несвоевременное погашение основного долга и уплату вознаграждения;
- 10) обеспечение исполнения заемщиком обязательств по договору (при его наличии);
- 11) меры, принимаемые организацией при неисполнении либо ненадлежащем исполнении заемщиком обязательств по договору;
- 12) срок действия договора;
- 13) информацию о почтовом и электронном адресе организации, а также данные о ее официальном интернет-ресурсе (при его наличии);
- 14) адрес места регистрации либо места жительства заемщика - физического лица, адрес места регистрации либо места нахождения постоянно действующего органа заемщика - юридического лица;
- 15) условие, предусматривающее, что при уступке организацией права (требования) по договору третьему лицу требования и ограничения, предъявляемые законодательством Республики Казахстан к взаимоотношениям кредитора с заемщиком в рамках договора, распространяются на правоотношения заемщика с третьим лицом, которому уступлено право (требование).

3.3.1. Права Заемщика;

3.3.2. Обязанности Заемщика;

3.3.3. Права МФО;

3.3.4. Обязанности МФО;

3.3.5. Ограничения для МФО;

3.3.6. Ответственность Сторон за нарушение обязательств;

3.3.7. Порядок внесения изменений в условия договора;

3.3.8. Порядок и условия предоставления и возврата суммы микрокредита и уплаты вознаграждения;

3.3.9. Порядок досудебного урегулирования задолженности.

3.3.10. График погашения микрокредита, по форме согласно приложению к Порядку заключения договора о предоставлении микрокредита, в том числе требований к содержанию, оформлению, обязательным условиям договора о предоставлении микрокредита, формы графика погашения микрокредита, подписанный обеими сторонами договора о предоставлении микрокредита, с указанием дат погашения и размеров очередных платежей, содержащих суммы погашения микрокредита и вознаграждения, остатков суммы микрокредита после произведенного очередного платежа заемщика, а также с указанием общей суммы микрокредита и вознаграждения на дату подписания договора о предоставлении микрокредита. Если заемщиком (созаемщиком) является физическое лицо, график погашения микрокредита, составленный на дату выдачи микрокредита, также содержит перечень предложенных организацией методов погашения микрокредита с отметкой заемщика (созаемщика) о выбранном методе. При изменении условий микрокредита, влекущих изменение суммы (размера) денежных обязательств заемщика и (или) срока их уплаты, организацией составляется и выдается заемщику новый график погашения микрокредита с учетом новых условий. График погашения сторон по соглашению сторон может содержать дополнительные сведения.

3.4. При изменении условий исполнения договора о предоставлении микрокредита, обеспеченного ипотекой недвижимого имущества, являющегося жилищем и (или) земельным участком с расположенным на нем жилищем, выданного физическому лицу, или выдаче нового микрокредита в целях погашения микрокредита, обеспеченного ипотекой недвижимого имущества, являющегося жилищем и (или) земельным участком с расположенным на нем жилищем, выданного физическому лицу, капитализация

(суммирование) просроченного вознаграждения, неустойки (штрафа, пени) к сумме основного долга не допускается.

3.5. Изменение условий (реструктурирование) микрокредита оформляется письменно путем подписания дополнительного соглашения о внесении соответствующих изменений и дополнений в договор о предоставлении микрокредита, договор залога, другие договоры, связанные с исполнением обязательств по договору о предоставлении микрокредита

3.6. МФО не вправе изменять в одностороннем порядке условия договора, за исключением случаев улучшения их для заемщика. Под улучшением условий договора о предоставлении микрокредита для заемщика понимаются:

- изменение в сторону уменьшения или полная отмена неустойки (штрафа, пени);
- изменение в сторону уменьшения ставки вознаграждения по договору о предоставлении микрокредита.

3.7. МФО не вправе увеличивать срок действия договора о предоставлении микрокредита без согласия заемщика и на условиях, не обеспечивающих сохранение или улучшение условий микрокредита.

3.8. В случае применения МФО улучшающих условий заемщик уведомляется об изменении условия договора о предоставлении микрокредита в порядке, предусмотренном в договоре о предоставлении микрокредита.

3.9. После подписания договора о предоставлении микрокредита и надлежащего оформления заемщиком обеспечения обязательств по получаемому микрокредиту МФО выдает заемщику сумму микрокредита в полном размере в кассе МФО либо путем перечисления суммы микрокредита на банковский счет заемщика в соответствии с условиями договора о предоставлении микрокредита.

3.10. Датой предоставления микрокредита считается дата получения суммы микрокредита заемщиком в кассе МФО либо дата перечисления суммы микрокредита на банковский счет заемщика.

3.11. В случае предоставления микрокредита физическому лицу, на цели не связанные с осуществлением предпринимательской деятельности при превышении суммы микрокредита, установленного нормативным правовым актом государственного уполномоченного органа Республики Казахстан, Кредитный менеджер до подписания Договора о предоставлении микрокредита получает согласие супруга (-ги) на получение микрокредита.

3.12. Заемщик подписывает Договор о предоставлении микрокредита.

3.13. Если предусмотрено условиями выдачи финансового продукта, заемщик подписывает также Договор залога и/или гарантии.

3.14. В случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, залог имущества, подлежащего государственной регистрации, должен быть зарегистрирован в уполномоченном государственном регистрирующем органе.

4. ПРЕДЕЛЬНЫЕ СУММЫ И СРОКИ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ МИКРОКРЕДИТОВ

4.1. МФО предоставляет микрокредиты в размере, не превышающем двадцатитысячекратного размера месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете.

4.2. Лимиты сумм и сроки микрокредитования определяются согласно внутренним нормативным документам МФО в зависимости от условий предлагаемого финансового продукта.

4.3. Максимальный срок предоставления микрокредита составляет 84 (Восемьдесят четыре) месяцев включительно.

5. ПРЕДЕЛЬНЫЕ ВЕЛИЧИНЫ СТАВОК ВОЗНАГРАЖДЕНИЯ ПО ПРЕДОСТАВЛЯЕМЫМ МИКРОКРЕДИТАМ

5.1. Предельные величины номинальных ставок вознаграждения по предоставляемым микрокредитам: максимальная номинальная ставка равна 38% годовых.

5.2. Предельные величины эффективных ставок вознаграждения по предоставляемым микрокредитам: максимальная эффективная ставка равна 46% годовых.

5.3. Для каждого кредитного продукта установлены различные ставки вознаграждения в зависимости от суммы микрокредита и срока финансирования. В каждом договоре о предоставлении микрокредита указываются номинальная и эффективная ставки вознаграждения по микрокредиту.

6. ПОРЯДОК И УСЛОВИЯ ВЫПЛАТЫ ВОЗНАГРАЖДЕНИЯ ПО ПРЕДОСТАВЛЕННЫМ МИКРОКРЕДИТАМ

6.1. За пользование предоставленным микрокредитом Заемщик выплачивает вознаграждение в размере и в сроки, установленные Договором.

6.2. Ставка вознаграждения за пользование предоставленным микрокредитом указывается в пересчете на год независимо от срока предоставления микрокредита.

6.3. Вознаграждение по микрокредиту начисляется, исходя из фактического количества дней пользования микрокредитом и рассчитывается на базе календарного года, равного 360 дням, и календарного месяца, равного 30 дням.

6.4. Выплата вознаграждения заемщиком за пользование микрокредитом осуществляется согласно графику погашения, прилагаемому к договору о предоставлении микрокредита.

6.5. В случае просрочки погашения очередного платежа по микрокредиту, вознаграждение начисляется за время фактического срока пользования микрокредитом, а также начисляется пеня за просрочку согласно условиям договора о предоставлении микрокредита.

6.6. Заемщик вправе досрочно полностью или частично вернуть МФО сумму микрокредита, при этом штрафные санкции за досрочный возврат микрокредита микрофинансовой организацией к заемщику не применяются.

6.7. МФО не вправе требовать выплаты вознаграждения, неустойки (штрафов, пени), начисленных по истечении девяноста последовательных календарных дней просрочки исполнения обязательства по погашению любого из платежей по суммам основного долга и (или) вознаграждения по микрокредиту заемщика – физического лица, не связанному с осуществлением предпринимательской деятельности. Требование не распространяется на договор о предоставлении микрокредита в случае, если на дату его заключения сумма основного долга полностью обеспечивалась залогом имущества, подлежащего регистрации, и (или) залогом денег.

6.8. МФО не вправе требовать выплаты вознаграждения, а также неустойку (штрафы, пени), начисленных по истечении ста восьмидесяти последовательных календарных дней просрочки исполнения обязательства по погашению любого из платежей по суммам основного долга и (или) вознаграждения, по микрокредиту, заемщика-физического лица, обеспеченному ипотекой недвижимостью имущества, не связанному с осуществлением предпринимательской деятельности.

6.9. Если сумма произведенного заемщиком платежа по договору о предоставлении микрокредита, заключенному с физическим лицом, недостаточна для исполнения обязательства заемщика по договору о предоставлении микрокредита, погашает задолженность заемщика в следующей очередности:

- 1) задолженность по основному долгу;
- 2) задолженность по вознаграждению;
- 3) неустойка (штраф, пеня) в размере, определенном договором о предоставлении
- 4) микрокредита;
- 5) сумма основного долга за текущий период платежей;
- 6) вознаграждение, начисленное за текущий период платежей;
- 7) издержки микрофинансовой организации по получению исполнения.

6.10. Размер неустойки (штрафа, пени) за нарушение обязательства по возврату суммы микрокредита и (или) уплате вознаграждения по заключенному с физическим лицом договору о предоставлении микрокредита, не связанного с осуществлением предпринимательской деятельности, за исключением договоров, согласно пункту 3 статьи 4 Закона Республики Казахстан «О микрофинансовой деятельности» от 26.11.2012 г. не может превышать в течение девяноста дней просрочки 0,5 процента от суммы просроченного платежа за каждый день просрочки, по истечении девяноста дней просрочки не может превышать 0,03 процента

от суммы просроченного платежа за каждый день просрочки, но не более десяти процентов от суммы выданного микрокредита за каждый год действия договора о предоставлении микрокредита.

7. ТРЕБОВАНИЯ К ПРИНИМАЕМОМУ МФО ОБЕСПЕЧЕНИЮ

7.1. Исполнение Заемщиком/Созаемщиком обязательств перед МФО может обеспечиваться залогом движимого или недвижимого имущества, гарантиями юридических или физических лиц, гарантиями группы лиц Заемщиков и/или поручительства или любыми иными способами, предусмотренными действующим законодательством РК.

7.2. Все вышеперечисленные способы обеспечения по обязательствам Заёмщика/Созаемщика должны быть оформлены и подписаны соответствующими договорами (залога, гарантии, поручительства и т.п.).

7.3. Гарантом может выступать физическое или юридическое лицо, которое отвечает перед МФО солидарно или субсидиарно полностью или частично за исполнение обязательств Заёмщика/Созаемщика по предоставленному микрокредиту.

7.4. Залогодателем может выступать заемщик, а также третье лицо - физическое или юридическое.

7.5. Требования к принимаемому МФО обеспечению определяются внутренними нормативными и распорядительными документами, с учетом условий и ограничений, установленных законодательством Республики Казахстан. При рассмотрении возможности принятия имущества в залог МФО руководствуется утвержденным перечнем имущества, принимаемого в залог в качестве обеспечения исполнения обязательств Заемщика. Основные требования к принимаемому МФО обеспечению содержат следующие условия и требования, включая, но не ограничиваясь:

1) предмет залога должен соответствовать требованиям нормативных правовых актов Республики Казахстан и требованиям соответствующих корпоративных нормативных документов МФО;

2) Залогодатель должен иметь соответствующие права на предмет залога в соответствии нормами Гражданского кодекса Республики Казахстан, подтвержденные правоустанавливающими/правоудостоверяющими и техническими документами на предмет залога;

3) в залог не принимаются объекты, изъятые из гражданского оборота и/или запрещенные к использованию законодательством Республики Казахстан;

4) предмет залога должен быть свободен от обременений и/или прав и/или притязаний третьих лиц (за исключением проектов по рефинансированию задолженности Заемщиков и/или случаев, когда наличие обременений и/или прав третьих лиц допускается МФО);

5) предмет залога должен обладать ликвидностью.

7.6. МФО должна иметь возможность осуществления контроля за наличием и сохранностью предмета залога в течение всего срока действия договора о залоге. Недвижимость (кроме квартир в многоэтажных домах) принимается в качестве залога при условии надлежащего оформления права на земельный участок согласно действующему законодательству Республики Казахстан.

7.7. В случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, залог имущества, подлежащего государственной регистрации, должен быть зарегистрирован в органе, осуществляющем государственную регистрацию прав на данное имущество.

7.8. Залог возникает в силу соответствующего Договора. В договоре о залоге должны быть указаны предмет залога, существо, размер или максимальная сумма и срок исполнения обязательства, обеспечиваемого залогом. В случае, если предметом залога выступает недвижимое или движимое имущество, в договоре о залоге должна быть указана его оценка.

7.9. Проведение оценки предмета залога осуществляется независимыми оценочными организациями, имеющие соответствующие лицензии, в отдельных случаях определяется соглашением сторон, не противоречащим нормам действующего законодательства Республики Казахстан.

7.10. Оценка предмета залога, обеспечивающего обязательство, выражается по рыночному

курсу в тенге на дату заключения договора о залоге.

7.11. В договоре о залоге должно также содержаться указание на то, у какой из сторон находится во владении заложенное имущество, и допустимость его использования.

7.12. В случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, на Залогодателя может быть возложена обязанность страховать переданное заложенное имущество.

8. ПРАВИЛА РАСЧЕТА ГОДОВОЙ ЭФФЕКТИВНОЙ СТАВКИ ВОЗНАГРАЖДЕНИЯ ПО ПРЕДОСТАВЛЯЕМЫМ МИКРОКРЕДИТАМ

8.1. Для целей Правил под годовой эффективной ставкой вознаграждения понимается ставка вознаграждения в достоверном, годовом, эффективном, сопоставимом исчислении по микрокредиту.

8.2. В договоре о предоставлении микрокредита, заключаемом с клиентом, годовая эффективная ставка вознаграждения печатается при помощи устройств компьютерной техники в одном предложении с другими ставками вознаграждения.

Если общие условия отражаются в договоре о предоставлении микрокредита в виде таблицы, годовая эффективная ставка вознаграждения указывается в отдельной строке (столбце), следующей после указания других ставок.

8.3. Расчет годовой эффективной ставки вознаграждения производится на дату заключения договора о предоставлении микрокредита, дополнительных соглашений к договору о предоставлении микрокредита.

8.4. При изменении условий договора о предоставлении микрокредита, влекущих изменение суммы (размера) денежных обязательств заемщика и (или) срока их уплаты, расчет уточненного значения годовой эффективной ставки вознаграждения производится исходя из остатка задолженности, оставшегося срока погашения микрокредита на дату, с которой изменяются условия, без учета платежей по микрокредиту, произведенных заемщиком с начала срока действия договора о предоставлении микрокредита.

8.5. При уступке прав (требований) по договору о предоставлении микрокредита расчет годовой эффективной ставки вознаграждения в случаях, предусмотренных подпунктами 2) и 3) пункта 3 Правил, производится третьим лицом, которому уступлены права (требования) по договору о предоставлении микрокредита.

8.6. Годовая эффективная ставка вознаграждения по предоставляемым микрокредитам рассчитывается по следующей формуле:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

где:

n - порядковый номер последней выплаты заемщику;

j - порядковый номер выплаты заемщику;

S_j - сумма j-той выплаты заемщику;

APR - годовая эффективная ставка вознаграждения;

t_j - период времени со дня предоставления микрокредита до момента j-той выплаты заемщику (в днях);

m - порядковый номер последнего платежа заемщика;

i - порядковый номер платежа заемщика;

P_i - сумма i-того платежа заемщика;

t_i - период времени со дня предоставления микрокредита до момента i-того платежа заемщика (в днях).

8.7. Если при расчете годовой эффективной ставки вознаграждения полученное число имеет более одного десятичного знака, оно подлежит округлению до десятых долей следующим образом:

1) если сотая доля больше или равна 5, десятая доля увеличивается на 1, все следующие за

ней знаки исключаются;

2) если сотая доля меньше 5, десятая доля остается без изменений, все следующие за ней знаки исключаются.

8.8. В расчет годовой эффективной ставки вознаграждения по микрокредиту включаются все платежи заемщика, за исключением платежей (пени, штрафа) заемщика, возникших в связи с несоблюдением им условий договора о предоставлении микрокредита по уплате основного долга и (или) вознаграждения.

8.9. Произведенные выплаты заемщиков микрофинансовым организациям и выплаты микрофинансовых организаций заемщикам учитываются в целях расчета годовой эффективной ставки вознаграждения на даты их фактических выплат, будущие - по графику выплат.

8.10. Размер годовой эффективной ставки вознаграждения по микрокредиту не должен превышать предельный размер, определенный нормативным правовым актом уполномоченного органа.

9. МЕТОДЫ ПОГАШЕНИЯ МИКРОКРЕДИТА

9.1. Микрокредит погашается с периодичностью, установленной графиком погашения, являющимся неотъемлемой частью Договора, одним из следующих выбранных заемщиком методов погашения:

1) методом дифференцированных платежей, при котором погашение задолженности по микрокредиту осуществляется уменьшающимися платежами, включающими равные суммы платежей по основному долгу и начисленное за период на остаток основного долга вознаграждение;

2) методом аннуитетных платежей, при котором погашение задолженности по микрокредиту осуществляется равными платежами на протяжении всего срока микрокредита, включающими увеличивающиеся платежи по основному долгу и уменьшающиеся платежи по вознаграждению, начисленному за период на остаток основного долга. Размеры первого и последнего платежей могут отличаться от других;

3) другим методом, применяемым при предоставлении микрокредита с льготным периодом, при реструктуризации микрокредита, то есть метод, при котором размер ежемесячного платежа по микрокредиту определяется, исходя из финансовых возможностей Заемщика.

10. ТАЙНА ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ МИКРОКРЕДИТА

10.1. Тайна предоставления микрокредита включает в себя сведения о заемщиках, размерах микрокредитов, об иных условиях договора о предоставлении микрокредита, относящихся к заемщику и об операциях МФО (за исключением настоящих Правил).

10.2. Не относятся к тайне предоставления микрокредита сведения о заключенных договорах о предоставлении микрокредитов МФО, находящегося в процессе ликвидации.

10.3. МФО гарантируют тайну предоставления микрокредита.

10.4. Тайна предоставления микрокредита может быть раскрыта только заемщику, любому третьему лицу на основании письменного согласия заемщика, данного в момент его личного присутствия в микрофинансовой организации, кредитному бюро по предоставленным микрокредитам в соответствии с законами Республики Казахстан, а также лицам, указанным в пунктах 4) и 5), 5-1), 6) статьи 21 Закона Республики Казахстан «О микрофинансовой деятельности» от 26.11.2012 г..

10.5. Сведения о заемщиках, размерах микрокредитов, об иных условиях договора о предоставлении микрокредита, относящихся к заемщику, об операциях, проводимых МФО, выдаются:

1) государственным органам и должностным лицам, осуществляющим функции уголовного преследования: по находящимся в их производстве уголовным делам на основании письменного запроса, заверенного печатью и санкционированного прокурором;

1-1) органам национальной безопасности и Службе государственной охраны Республики Казахстан с санкции прокурора по их требованию о предоставлении информации,

необходимой для предупреждения, вскрытия и пресечения разведывательных и (или) подрывных акций;

2) судам: по находящимся в их производстве делам на основании определения, постановления, решения и приговора суда;

3) государственным и частным судебным исполнителям: по находящимся в их производстве делам исполнительного производства на основании санкционированного прокурором постановления судебного исполнителя, заверенного печатью органов юстиции или печатью частного судебного исполнителя;

4) прокурору: на основании постановления о производстве проверки в пределах его компетенции по находящемуся у него на рассмотрении материалу;

5) органам государственных доходов исключительно в целях налогового администрирования: по вопросам, связанным с налогообложением проверяемого лица, на основании предписания;

6) представителям заемщика: на основании доверенности, по заемщику, являющемуся физическим лицом, на основании нотариально удостоверенной доверенности;

7) уполномоченному органу в области реабилитации и банкротства: в отношении лица, по которому имеется вступившее в законную силу решение суда о признании банкротом, за период в течение пяти лет до возбуждения дела о банкротстве и (или) реабилитации с санкции прокурора.

10.6. Сведения о заемщике, размере микрокредита, об иных условиях договора о предоставлении микрокредита, относящихся к заемщику, в случае смерти заемщика, помимо лиц, предусмотренных в пункте 4 статьи 21 Закона Республики Казахстан «О микрофинансовой деятельности», также выдаются на основании письменного запроса:

1) лицам, указанным заемщиком в завещании;

2) нотариусам: по находящимся в их производстве наследственным делам на основании письменного запроса нотариуса, заверенного его печатью. К письменному запросу нотариуса должна быть приложена копия свидетельства о смерти;

3) иностранным консульским учреждениям: по находящимся в их производстве наследственным делам.

4) Тайна предоставления микрокредита может быть раскрыта банковскому омбудсману по находящимся у него на рассмотрении обращениям заемщиков - физических лиц по урегулированию разногласий, возникающих из договора о предоставлении микрокредита, право (требование) по которому было уступлено лицу, указанному в пунктах 4 и 5 статьи 9-1 Закона Республики Казахстан «О микрофинансовой деятельности».

10.7. Не является раскрытием тайны предоставления микрокредита:

1) предоставление микрофинансовыми организациями негативной информации в кредитные бюро и предоставление кредитными бюро негативной информации о субъекте кредитной истории в части просроченной задолженности свыше ста восьмидесяти календарных дней;

2) предоставление микрофинансовыми организациями информации, связанной с микрокредитом, по которому имеется просроченная задолженность по основному долгу и (или) начисленному вознаграждению, лицам, указанным в пунктах 4 и 5 статьи 9-1 Закона Республики Казахстан «О микрофинансовой деятельности»;

3) предоставление микрофинансовыми организациями коллекторскому агентству информации по микрокредиту в рамках заключенного договора о взыскании задолженности с данным коллекторским агентством;

4) обмен информацией, в том числе сведениями, составляющими тайну предоставления микрокредита, между Национальным Банком Республики Казахстан и уполномоченным органом;

5) представление должностным лицом государственного органа или лицом, выполняющим управленческие функции в микрофинансовой организации, документов и сведений, содержащих тайну предоставления микрокредита, в качестве подтверждающих документов и материалов при направлении органу уголовного преследования сообщения об уголовном правонарушении.

11. ИНЫЕ УСЛОВИЯ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ МИКРОКРЕДИТА

- 11.1. Предварительная консультация и дальнейшая работа по сбору документов заявителя для рассмотрения его заявления о предоставлении микрокредитов не обязывает МФО предоставлять микрокредит.
- 11.2. МФО вправе отказать заявителю в предоставлении микрокредита без объяснения причин.
- 11.3. В случае положительного решения, выдача микрокредита осуществляется после предоставления всех надлежаще оформленных документов.
- 11.4. Погашение микрокредита производится только в национальной валюте Республики Казахстан тенге, платежами согласно графику к договору о предоставлении микрокредита.
- 11.5. В случаях предоставления целевого микрокредита МФО имеет право осуществлять контроль его целевого использования разными способами, включая проверку документов, выезд на место осуществления индивидуального предпринимательства, а заемщик обязан обеспечить возможность осуществления МФО такого контроля.

12. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

- 12.1. Настоящие Правила не относятся к сведениям, составляющим коммерческую тайну и конфиденциальную информацию.
- 12.2. Копия настоящих Правил подлежит размещению в месте, доступном для обозрения и ознакомления.
- 12.3. МФО вправе в одностороннем порядке вносить изменения и дополнения в настоящие Правила.
- 12.4. Любые изменения и дополнения в настоящие Правила утверждаются Единственным участником МФО.
- 12.5. В случае, если отдельные нормы настоящих Правил вступят в противоречие с законодательством Республики Казахстан и/или Уставом МФО, они утрачивают силу и применяются соответствующие нормы законодательства Республики Казахстан. Недействительность отдельных норм настоящих Правил не влечет недействительности других норм и Правил в целом.
- 12.6. Вопросы, не урегулированные настоящими Правилами, подлежат разрешению в соответствии с внутренними документами МФО и законодательством Республики Казахстан.

**Генеральный Директор
ТОО «МФО «Birinshi Finance»**

Потапов М.Ю.